

Avalent>Perekonnaasjad ja pärimine>Abielu ja registreeritud kooselu varalised tagajärjed>Registreeritud kooselu varalised tagajärjed

Registreeritud kooselu varalised tagajärjed

Malta

1 Kas liikmesriigis on erinevaid registreeritud kooselu vorme? Palun selgitage nende vormide erinevusi.

Maltas vastab registreeritud kooselu Malta õiguses tsiviilpartnerlust käsitleva seaduse peatükis 530 sätestatud tsiviilpartnerlusele. Tsiviilpartnerlusena on lubatud kooselu registreerida kahe samasoolise või kahe erinevast soost isiku vahel. Pärast registreerimist on tsiviilpartnerlusel tsiviilõiguslikku abielu käsitlevast õigusest tulenev mõju ja tagajärjed. Enne abieluseadust ja teisi seadusi muutva 2017. aasta seaduse jõustumist registreeritud kooselu partnerid võivad registreerida oma tsiviilpartnerluse ümber abieluks viie aasta jooksul alates 1. septembrist 2017. Kui tsiviilpartnerlus registreeritakse ümber abieluks, lõpeb tsiviilpartnerlus ümberregistreerimise hetkel ning selle tulemusel tekkiva abielu alguseks loetakse tsiviilpartnerluse algamise kuupäev.

2 Kas liikmesriigis on registreeritud kooselu jaoks kehtestatud seadusjärgne varasuhe? Mida see endast kujutab? Missuguste registreeritud kooselu vormide suhtes seda kohaldatakse?

Kuna tsiviilpartnerlusel ja tsiviilkorras sõlmitud abielul on samad õiguslikud tagajärjed, on nendega seotud varasuhted samasugused. Malta õiguses võivad tsiviilpartnerlust registreerida soovivad pooled oma varaliste suhete reguleerimiseks valida mõne Malta õigusega ette nähtud režiimi. Seejuures on põhiline abieluvararežiim Maltal varaühisus.

Seda kohaldatakse täies ulatuses igasuguse kooselu korral, välja arvatud juhul, kui oma kooselu registreerinud või registreerida kavatsevad pooled otsustavad, et nende abieluvaraga seotud suhteid reguleerib mõni muu Malta õigusega ette nähtud režiim. Sellise režiimi kohaldamiseks tuleb sõlmida notariaalne leping.

Muud Maltal kehtivad abieluvararežiimid, mida saab ka kasutada registreeritud kooselu korral, on varalahusus ja vara juurdekasvu tasaarvestuse varasuhe.

Varaühisus on Maltal kohaldatav abieluvararežiim, mille korral kogu poolte pärast kooselu registreerimist omandatud vara on poolte ühisvara ja kuulub võrdses osas mõlemale poolele. Malta õiguses on eraldi täpsustatud, milline vara kuulub ühisvara hulka; sinna ei kuulu annetused, pärandina saadud vara ning mõlema poole isiklik vara.

Varalahusus on teine vararežiim, mille pooled võivad valida varaühisuse asemel; selle puhul on mõlemal pooltel täielik kontroll nii enne kooselu registreerimist kui ka pärast seda oma soetatud vara üle ning seda vara võib valitseda ilma teise poole nõusolekuta.

Vara juurdekasvu tasaarvestuse varasuhe on veel üks vararežiim, mille kooselu pooled võivad valida varaühisuse asemel ning selle puhul on mõlemal pooltel õigus oma nimel omandada, säilitada ja valitseda teatud vara, olles selle täieõiguslik omanik. Samas on pooltel selle režiimi puhul võimalik otsustada, et teatud vara on ühine ning seda valitsetakse ühiselt.

3 Kuidas saavad registreeritud elukaaslased oma varasuhet korraldada? Millised ametlikud nõuded sellisel juhul kehtivad?

Varaühisuse puhul on üldine nõue, et mõlemad pooled peavad oma abieluvara käsutama ja valitsema koos. Seejuures eristatakse Malta õiguses selle vararežiimi puhul tavapärasest valitsemist, st toiminguid, mida võib sooritada vaid üks kooselu pooltest, ning erakorralist valitsemist, st toiminguid, mida peavad sooritama mõlemad pooled koos. Malta õiguses on loetletud vaid erakorralise valitsemise toimingud, seega toiminguid, mida ei ole eraldi seaduses loetletud, käsitatakse tavapärase valitsemise toimingutena. Seega on varaühisuse kohaldamiseks nõutav, et kooselu mõlemad pooled peavad sellega nõustuma. Kui puudub mõlema poole nõusolek teatud kinnis- või vallasasja omandiõiguse üleandmiseks või tekkimiseks, võib pool, kes ei ole andnud nõusolekut, nõuda vastava tehingu tühistamist.

Varaühisuse režiimi korral kohaldatakse üldist nõuet, et kooselu kumbki pool võib oma vara oma nimel käsutada ja valitseda ilma teise poole nõusolekuta.

Vara juurdekasvu tasaarvestuse varasuhte korral kohaldatakse üldist nõuet, et kui üks kooselu pooltest otsustab omandada teatava vara, ei ole teise poole nõusolek selleks vajalik ning vara omandanud pooltel on õigus käsutada ja hallata seda konkreetset omandatud vara. Seevastu kui kooselu mõlemad pooled omandavad teatud vara koos, annavad nad mõlemad selleks nõusoleku ning seda soetatud vara käsutatakse ja valitsetakse ühiselt.

4 Kas varasuhte korraldamise vabadusel on ka piiranguid?

Varaühisuse korral peavad kooselu pooled tegema kõike koos. Seega puudub neil vara käsutamise ja valitsemise vabadus, välja arvatud tavapärase valitsemise toimingute puhul, mille puhul ei nõuta mõlema poole nõusolekut.

Seevastu **varalahususe režiimi** korral on kooselu mõlemal pooltel õigus teha kõik vajalikud toimingud oma nimel, ilma et teine pool saaks sellesse sekkuda.

Vara juurdekasvu tasaarvestuse varasuhte korral, kui üks kooselu pool on omandanud teatud vara ilma teise poole nõusolekuta, on tal õigus seda vabalt käsutada ilma mingite piiranguteta. Seevastu kui teatud vara on omandatud kooselu mõlema poole nimel, ei saa kumbki pooltest tegutseda üksnes oma soovi kohaselt, vaid mõlemad pooled peavad tegutsema koos.

5 Millised on kooselu lõpetamise või kehtetuks tunnistamise õiguslikud tagajärjed registreeritud kooselust tulenevale varasuhtele?

Varaühisuse korral nähakse seadusega sõnaselgelt ette, et selle režiimi kohaldamine algab alates abiellumise päevast ning see lõpeb ühe abikaasa surma või abielu lahutamise korral. Lisaks sellele nähakse seadusega ette, et abikaasade lahuse korral võib taotleda poolte vara kohtulikku jagamist.

Vara juurdekasvu tasaarvestuse varasuhte korral nähakse seadusega ette, et selle režiimi kohaldamine lõpeb abielu lahutuse või abikaasade lahuse korral. Samas, kui abielu suhtes kohaldatakse **varalahususe režiimi**, jätkab abielu lahutuse või lahuse korral kumbki pool oma soetatud vara käsutamist ja valitsemist oma nimel.

See kehtib ka registreeritud kooselu puhul.

Seega toimub abielu lahutamise, abikaasade lahuse või abielu kehtetuks tunnistamise korral abielu kestel soetatud vara jagamine poolte vahel kokkuleppe või pädeva kohtu tehtud otsuse alusel.

6 Kuidas mõjutab registreeritud kooselust tulenevaid varalisi tagajärgi ühe registreeritud elukaaslase surm?

Ühe poole surma korral kohaldatakse Malta pärimisseadust, kui Malta kohus on asja otsustamisel pädev, seejuures on peamine arvesse võetav asjaolu küsimus sellest, kas surnud isik on teinud testamendi või mitte.

7 Milline ametiasutus on pädev tegema otsuseid registreeritud kooselust tulenevate varaliste tagajärgedega seotud asjades?

Abieluvararežiimiga seotud küsimuste lahendamiseks on pädev kohus tsiviilkohus (perekonnaasjade osakond).

8 Kuidas mõjutavad registreeritud kooselust tulenevad varalised tagajärjed registreeritud elukaaslase ja kolmanda isiku vahelisi õigussuhteid?

Alates hetkest, kui poolte kooselu suhtes hakatakse kohaldama teatud abieluvararežiimi, tekib õiguslik suhe kooselu poolte vahel ja kui asjakohane, nende ja kolmandate isikute vahel. Kolmandad isikud võivad rakendada oma seadusest tulenevaid õigusi vastavalt olukorrale kas mõlema kooselu partneri suhtes koos või ainult ühe partneri suhtes, sõltuvalt sellest, kellega neil on leping või kelle suhtes neil on tekkinud nõue.

9 Palun kirjeldage lühidalt oma riigis kooselu lõppemise korral kohaldatavat vara jagamise või realiseerimise menetlust.

Abieluvara jaotamine on menetlus, mida kasutatakse üldjuhul siis, kui pooled on algatanud lahuselu- või lahutusmenetluse. Nende menetluste kohaselt peavad pooled enne pädeva kohtu poole pöördumist kasutama lepitusmenetlust, mille käigus lepitaja püüab partnereid lepitada.

Lepitamise õnnestumise korral võivad partnerid minna lahku kokkuleppe alusel, kui nad tunnustavad teineteise vastastikuseid õigusi, nende õigusi seoses lastega ning nõustuvad vara jagamisega; selle kohta koostatakse ametlik akt, mille vaatab üle pädev kohus, et tagada partnerite võrdõiguslikkus. Kui pädev kohus on kokkuleppe kinnitanud, registreeritakse see. Pärast registreerimist muutuvad kokkuleppe õiguslikud tagajärjed siduvaks, ka kolmandate isikute suhtes.

Kui lepitamine ei anna tulemust ning pooled ei saavuta kokkulepet, esitavad nad hagi pädevale kohtule ning nõuavad abieluvararežiimi lõpetamist, mille tulemusel abieluvara jagatakse kahe poole vahel. Kui pädev kohus on kokkuleppe kinnitanud, registreeritakse see. Pärast registreerimist muutuvad kokkuleppe õiguslikud tagajärjed siduvaks, ka kolmandate isikute suhtes.

10 Milline on kinnisvara registreerimise menetlus ning milliseid dokumente või teavet harilikult kinnisvara registreerimiseks nõutakse?

Kinnisvara registreerimiseks Maltal väljastab kinnisasjalepingu koostanud notari teatise notariaalakti koostamise kohta riiklikule registrile registrikande tegemiseks. Alates notariaalakti koostamise teatise väljastamisest on kinnisvara registreeritud ning leping muutub poolte ja kolmandate isikute jaoks siduvaks. Viimati uuendatud: 04/11/2020

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.